

HÁZI PÉNZ DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

Csüörtök
1925 november 19.

Felelős szerkesztő: Farkas Lajos. — Szerkesztőség: Nappal: Piac-utca 34. Telefon: 10-20. Éjjel: Piac-u. 49. Telefon: 18. Kiadóhivatal: Piac-utca 49. Telefon: 18 sz.

ARA
1500
KORONA

Kiadó: Hegedűs és Sándor Irodalmi és nyomdai Rt. Előfizetési ár: 1/2 évre 420.000 K, 1/4 évre 210.000 K, 1/1 évre 105.000 K, 1 hónapra 35.000 K Külföldre a kétszerese.

Debreczen.
XXIII. évf. 262. szám

Hol a gyilkos?

Távol áll tőlünk a szándék, hogy a független magyar bíróság ítéletét kifogásoljuk, bíráljuk, vagy akár csak az indoklásban akarjunk felfedezni logikai botlást, vagy a téves megítélés bármely kritériumát. Fejlet hajtva ismerjük el a budapesti királyi ítélőtáblának Márffyékra vonatkozó ítéletét, vesszük tudomásul, hogy a tábla hat évi fogságra tartotta méltónak Márffyt, aminthogy azt is tudomásul vennénk, ha felmentette volna.

Ez azonban nem azt jelenti, hogy ezzel az ítélettel lezártunk vegyük a demokráta kör elleni elhangzott kirohanásoknak sohasem volt igazuk ebben az ügyben, mert a mi oldalunkról sohasem Márffyék megbüntetését, hanem a bűnösök megbüntetését kívántuk. A Márffy-pör előtt sem akartunk, ma sem akarunk egyebet. A rendőrség és az ügyészség azt mondták: Márffyék a bűnösök, mi a bűnösök bűnhődésének szükségességét hangoztattuk. Az ítélőtábla úgy látja, hogy nem Márffyék a bűnösök, — ma sem kívánunk egyebet, mint a bűnösök megbüntetését. Nem Márffyék a bűnösök? De hát ki beszélt itt személyekről? Ha nem ők, hát mások, akiket ki kell nyomozni és a bíróság elé állítani és — Márffyékra többé nincsen is szó.

De viszont a bűnösöket, ha mások azok, ki kell csakugyan nyomozni. Most a halottak, az erzsébetvárosi bomba halottai csakugyan halottak s ezt semmiféle bírósága a világnak nem tudja megmásítani. A halottak vére ma is az égre kiált s ma is a gyilkosok megbüntetését követeli. A bíróság dolga, miként ítélte, a mi dolgunk csak annak megállapítása, hogy ezzel az ítélettel ismét a rendőrséghez kerül vissza az ügy s a rendőrségnél kell sürgetnünk a gyilkosok kinyomozását. Ez a megállapítás kötelességünk s kötelesség a gyilkosok kinyomozásának sürgetése is. Amint ennek eleget tettünk, eleget tesszünk annak is.

A tábla felmentő ítéleteinek indoklásában megállapítja, hogy Márffyéknek vérbíróságuk volt, bombájuk volt, ekrahituk volt, titkos szervezetben tömörültek. Csak épen nem ők robbantottak az Erzsébetvárosi Körben, bár tettüket a rendőrségen és a vizsgálóbíró eljött

beismerték. A tábla felmentő ítéleteinek ehhez a meglepően szenzációs logikájú indoklásához sincs szavunk. Márffy ur barátai már a szabadság balzsamos levegőjét szívják és Márffy ur markáns fejét sem árnyékolja már be a bitó árnyéka. De a halottak, amelyek-

nek némi közülük volt valami bombaféléhez, kint porladnak a temetőben és kint porladnak a csongrádi sirkertben is egynémely halottak, épügy mint Orgoványon, Izsákon és egyéb szomorú hírű magyar temetőkben, erdőben és nádasokban. Ismételjük, porladnak bizonyos

halottak, akiknek szörnyű sorát még nem torolta meg az igazságszolgáltatás.

Ezek a halottak pedig élnek az élvimaradtak szívében és és lelkünk mélyén nem is te-
metjük el őket addig, míg az orgyilkosok nem veszik el méltó büntetésüket.

A tábla csak közcsend elleni kihágásban és gyilkosság kísérletében találta Márffyt bűnösnek

A törvényszék halálos ítéletét hat évi fegyházra szállították le — A többi vádlotrat apró büntetések után szabadlábra helyezték — Rassaynak és Miklós Andornak küldött bombákat a tábla nem találta veszélyesnek — A francia követség ellen tervbevett merénnyel Márffy magasabb célt akart szolgálni — A 101-es bizottság fenyegető levelei nem elég fenyegetőek az indokolás szerint

Budapest, november 18. Márffy és társainak bűnpörében ma délelőtt tíz órakor hirdette ki az ítéletet a tábla Nyíró-tanácsa. Tíz óra után már zsumfolva van a folyosó s háromnegyed tizenegy órakor szólalt meg Nyíró elnök:

— A magyar állam nevében...
A királyi ítélőtábla többrendbeli gyilkosság büntetéssel vádolt Márffy József és társai bűnyűjében a következőképpen ítélte: A büntetőtörvényszéknek az erzsébetvárosi bombamerénnyel ügyére vonatkozó ítélet rendelkező részét Márffy József, Marosi Károlyra, Radó József nézve megváltoztatja és

őket az erzsébetvárosi bombamerénnyel bűncselekménye miatt emelt vád alól felmenti.

Márffy József, Horváth-Halasz József és Varga Ferenc vonatkozóan a Koháry ucai bombamerénnyel ügyében hozott törvényszéki ítéletet a tábla megváltoztatja és őket a vád és következményei alól felmenti.

A Rassay Károly és Miklós Andor ellen elkövetett bombamerénnyel ügyében a tábla megsemmisítette a törvényszék ítéletét s Márffy Józsefet és Marosi Károlyt felmenti, ugyancsak felmenti Szász Józsefet is. A 101-es bizottság fenyegető ügyében Márffy József, Szász József, Drenka Béla vonatkozó törvényszéki ítéletet megsemmisíti a tábla, a Szcitovszky Béla házelnökhöz, a budapesti főkapitánysághoz és a francia követséghez érkezett fenyegető levél ügyében Márffyt és Drenkát mint tetteseket, Szászt mint bűnszegédi bűnrészt bűnösnek mondja ki háromrendbeli közcsend elleni kihágásban.

A Reviczky ucai bombamerénnyel ügyében hozott törvényszéki ítéletet az ítélőtábla helybenhagyja, ezért

Márffy Józsefet bűnösnek mondja ki egyrendbeli gyilkosság kísérletének büntetésében és háromrendbeli közcsend elleni kihágásban és ezért Márffy Józsefet hat évi fegyházra, tízévi hivatalvesztésre, a közcsend elleni kihágás miatt pedig 1.500.000 korona pénz büntetésre ítélte.

Drenka Bélát háromrendbeli közcsend elleni kihágás miatt egyhónapi fegyházra és 1.500.000 korona pénz büntetésre ítéli a tábla. Szász Józsefet pedig husznapi elzárásra és 1.500.000 korona pénz büntetésre. Márffy József büntetéséből az ítélőtábla I évet és II hónapot kitöltöttnek vett, Drenka Béla és Szász József büntetését az eddigi vizsgálati fogsággal teljesen kitöltöttnek veszi.

Az ítélőtábla elrendeli az elsőfokú bíróság által halálatra ítélt Marosi Károly, a tíz évi fegyházra ítélt Radó József, azonkívül pedig Horváth-Halasz József, Szász József és Varga Ferenc azonnali szabadlábra helyezését.

Az ítélet kihirdetése után Zachár táblabíró megkezdte az indokolás ismertetését. Az indokolás megállapítja, hogy

a nemzetvédelmi osztályhoz való tartozás és az Ébredő Magyarok Egyesülete között nem volt közvetlen összefüggés.

A tábla nem fogadja el a törvényszéknek azt a megállapítását, mely szerint a Márffy József vezetése alatt álló nemzetvédelmi csoport közveszélyes volt. A vérbíróság működése és Kasnyik halála közötti összefüggés megállapítására semmiféle adatot nem talált a tábla. A törvényszék álláspontja szerint a vádlottaknak még

csak valószínűsíteni sem sikerült, hogy őket bántalmazták volna.

A tábla arra a meggyőződésre jutott hogy ha nem is fogadhatók el teljes mértékben a bántalmazások de mégis meggondolás tárgyává teendő

Marosi teljes beismerését nem találta igazoltnak a tábla.

Ami Radó József terhelő vallomását illeti, amelyen voltaképpen az egész törvényszéki ítélet alapszik, a kérekedő-dicsekvő Radó vallomásában

fontos tények homlokegyenest ellenkeznek egymással.

Ezt a vallomást hiteltérdemlőnek elfogadni nem lehet.

Radó beismerő vallomása bizonyítéknak nem tekinthető még saját magával szemben sem.

Rendkívül fontos az erzsébetvárosi bombamerénnyel ügyében az ominózus vasárnapnak déli órája, az az időpont, amikor állítólag a bombát a fűtőtestben elhelyezték.

Radó szerint vasárnap délelőtt az Éme ferencvárosi helyiségében gyülekeztek Marosi, Radó, Kasnyik, Márffy és Chriaszty.

A teljes tagadásban lévő Márffy ezzel szemben ellenbizonyítást ajánlott fel a királyi törvényszéknek arra vonatkozólag, hogy egész vasárnap Kismegyeren tartózkodott.

Az ítélőtábla ténynek fogadja el, hogy Márffy április 2-án Kismegyeren utazott, ott egy Jutasról érkezett táviratot a vonaljegyzőkönyvbe bejegyzett, utána templomba ment, mise után pedig Kőszegre utazott. Márffy kétséget kizáró módon Kismegyeren töltötte a vasárnapot, nem lehetett tehát vasárnap délután Budapesten, ahová legfeljebb este hét órakor érkezhetett meg.

Rendkívül fontosnak látszik a nyomozásnak az a bizonyítéka, hogy Radó pontosan megmutatta a dektíveknél az utrányt, amelyen a bombát a körbe vitték, a kör lépcsőfeljárát és a teremben egyenesen a fűtőkészülékhez ment és megjegyezte, hogy a fűtőtest most más alakú, mint a robbanás előtt volt. Ugyancsak írta Radó a bomba szerkezetét is.

Rendkívül súlyos tárgyi bizonyítéknak látszik ez. Mérlegelni kell azonban, hogy a sajtó heteken át foglalkozott az erzsébetvárosi körben elkövetett merénnyel, a bomba valószínű szerkezetével. Radó tudvalevően erős képzőtehetséggel van megáldva és így Radó ezeken az újságcikkeken elindulva mondhatta el vallomásában a ténykörülményeket az elindulásról, a fűtőtestről és a bomba szerkezetéről.

Zachár bíró ezután áttér a Koháry uccai merénylet ismertetésére.

Tény, hogy augusztus 19-én Márfíy nem volt Budapesten. Az 1920 augusztus 20-át követő két-három napon pedig

öccse vallomása szerint odahaza tartózkodott.

A Rassay Károly és Miklós Andor ellen megkísérelt bombamerénylet ügyében a királyi törvényszék büntőnek mondta ki Márfíy Józsefet mint felbujtót, a Rassay Károly ellen megkísérelt merényletben Marosi Károlyt, mint tettest, a Miklós Andor elleni merényletben Szász Józsefet mint tettest. Gyanúsítva voltak még Criaszty István, aki közben elhunyt és Bedő Zoltán, aki a Császárfürdőben öngyilkosságot követett el. A Rassay Károly ellen tervezett bombamerénylet ügyében az ítélet a törvényszék által megállapított tényállításokat nem fogadta el.

Marosi Károly a rendőrségen felismerte Szabó Imre közszolgát, akinek a Rassaynak számít bombát átadta. A közszolga is felismerte Marosit. Marosi a vizsgálóbíró előtt is fenntartotta az önmagát terhelő vallomást, nevezetesen azt, hogy ő szállította a bombát Rassay Károlynak.

Ennek dacára a királyi ítélet a vádlottakat felmentendőnek találta
A fegyverszakértők ugyanis megállapították, hogy a csomagoknak, a melyeket Miklós Andornak és Rassay Károlynak küldtek, a felbontásához 15-20 kilogramm erőt kellett kifejteni, hogy a kézigránatok robbanhattak. Már az első pillanatban feltűnhetett azoknak, akik a bombát kapták, azoknak csomagolása. Ez a csomagolás ugyanis nagyon naiv volt. Az elküldött bombák teljesen alkalmatlanok voltak a gyilkosság végrehajtására, ezek az eszközök legjellegesebb sulyos fenyegető eszközökként szerepeltek.

Közszend elleni kihágás ellen azért nem lehetett őket büntőnek kimondani, mert e tekintetbe az ügy már elévült.

Fel kellett menteni ugyanezen indokból Szász Józsefet is, aki a törvényszék ítélete szerint Miklós Andor főszerkesztőnek szállította a bombát.

A 101-es bizottság levelező levelei ügyében a levelek azokban, akiknek szólottak, akiket meg akartak fenyegetni, nem kelthettek az alapos féltelmet, ezért csak közszend elleni kihágásban mondotta ki a bíróság büntőnek a vádlottakat és ítélte is el

őket, minthogy elévülést e pontban nem állott be.

A francia követség ellen elkövetett merénylet ügyében a bíróság büntőnek mondta ki Márfíy Józsefet gyilkosság kísérletében,

mert Criaszty József segítségével 1923 november 16-án este a Reviczky uccai gróf Károlyi-palotában, ahol a francia követség székelt,

kézigránatot helyezett el, amelynek gyújtószínóját Márfíy meg is gyújtotta.

A bomba rajta kívül álló okból nem robbant. Enyhítő körülményül vette büntetlen előéletét, azt, hogy erre a bűncselekményre vonatkozólag beismertő vallomást tett, továbbá exaltált voltát, aki saját beismerése szerint is nem ajas, gonosz indulatból, de

bizonyos magasabb cél vélt szolgálatában követte el a merényletet.

Ezzel véget ért egy órák az ítélet indokolásának ismertetése. Felállott most a vádat képviselő Kéher Béla főügyész helyettese.

Annak kijelentésével kezdte, hogy az eljárás során bejelentett valamennyi semmisségi panaszt fentartja.

Az erzsébetvárosi bombamerény-

let nyolcrendbell gyilkosság és huszonhárom rendbell gyilkosság kísérletének ügyében hozott Márfíyra, Marosira és Radóra felmentő ítélet ellen semmisségi panasszal él.

— Miután a vádlottak sérelmére semmisségi panaszokat jelentettem be, — fejezte be az ügyész, — továbbá, mert a vádak igen súlyosak,

kérem a királyi ítéletábrát, hogy a fölmentett Marosi, Radó, Szász, Varga és Horváth-Halasz további jogvartartását elrendelni méltóztassák.

Most újból Márfíy védője, Daniel Sándor áll fel és kéri Márfíy szabadlábra helyezését. Kéri, hogy

kaució ellenében helyezték szabadlábra Márfíyt.

Márfíy védőjének kérésére, a vizsgálói fogság megszüntetésére vonatkozólag

A királyi ítéletábra a bűncselekmény súlyára és a büntetés nagyságára való tekintettel elutasítja és még óvadék ellenében sem tartja megengedhetőnek.

A vádlottak sugárzó arccal hagyták el a termet kísérőikkel együtt.

A nemzetgyűlés tanulságos vitája az októberi forradalomról

Propper: Állítsák bíróság elé az októberi forradalom vezetőit! — Hegymegi Kiss Pál a betegápolási díjaknak a törvényhatóságokra való háritása miatt interpellált — Lendvai Lehner beszéde alatt még a villany is elaludt a Házban

Budapest, november 18. A nemzetgyűlés mai ülését Szeitovszky elnök nyitotta meg. Napirenden van a költségvetés tárgyalásának folytatása.

Lehner-Lendvai István hosszasan foglalkozik a bőripari munkások mozgalmával s kijelenti, hogy ő nem híve a numerus claususnak, mert azt kíváná, hogy egyetleneg y zsidót se vegyenek fel a főiskolákra.

Kuna P. András: Hiába a numerus clausus, ha nem tanulnak a gyerekek!

Óri Szabó Dezső azt fejtegeti, hogy a szélsőjobbtól, a fajvédő párttól elválasztja őt az az egyoldalúság, a mellyel a fajvédők a zsidókérdést kezelik. A szélsőbaltól viszont elválasztja őt Károlyi Mihály szelleme. Az októberi forradalom szerinte nem volt más, mint bujkáló katonaszökevények lázadása. (Zaj a baloldalon.)

Malasics Géza: Leszavaztatták a hadsereget!

Propper Sándor: Átadták a flottát! **Óri Szabó** Dezső: A költségvetésben nem látja kellőképen érvényesülni a takarékoskás szellemét.

Propper Sándor: Szalonkocsiban mennek vadászni!

Óri Szabó Dezső: Sokalja a külügyi kiadásokat is. A költségvetést nem fogadja el.

Propper Sándor a következő felszólaló. Egész Európában végig lehet utazni anélkül, hogy mojesztálnák az embert, de amikor a magyar határt átlépi, nekiesnek az utas börtöndíjének, felturják, azután az idegen elé lepedőnagságu kérdőívet terítenek, mert

aki a magyar határt átlépi, mindenkit azzal a szemmel néznek, hogy vagy tolvaj, vagy siber.

Ez minden idegent elriaszt Magyarországról.

A trianoni béke aláírásakor a szocialdemokrata párt még nem volt a nemzetgyűlésben, azért tehát nem is viseli a felelősséget. A mai többség fogadta el azokat a feltételeket, amelyek az októberi kormány undorral visszautasított. Ha Károlyi megtette volna, amit önök, tovább is uralmon maradhatott volna.

Kállay Tamás: Károlyi elsőrangú dísznő!

Peidl Gyula: Tisztességes ember!

Propper Sándor: Az önök szempontjából talán kifogásolható Károlyi, de én

öt Rákócziival és Kosuthtal mérem össze.

Eljön az az idő, amikor úgy fognak róla ítélni, mint ezekről.

Kállay Tamás: Jöjjön haza és álljon a bíróság elé!

Peidl Gyula: **Pribékek kezébe nem jöhet!**

Kállay Tamás: Hogy mondhat ilyet Peidl!

Esztergályos János: **Nézze meg a mai ítéletet, bombavetőket 500 koronára ítélték!**

Propper Sándor: Ütessék előbb a vádlottak padjára azokat, akik a háborút csinálták. Minden más már csak okozat.

Károlyi nem volt proletár, nem volt vörös felforgató, magyar főnemes volt akinek volt vesztényvalója.

Ezért tiszteltreméltó, hogy jóvá akarta tenni, amit az előző korszak elkövetett.

Kállay Tamás: Háttha örült nagy ambíciói voltak!

Propper Sándor: A vagyonát tette közkérra!

Erdélyi Aladár: Nem igaz, vagyonát elkártyázta!

Propper Sándor: Nem igaz. A bíróság nem tudta volna elkobozni, ha nem az övé!

Batitz Gyula: Amíg az OMGE élneke volt, tisztelték és szaladtak utána.

Propper Sándor: Kérdezzék meg Magyarországnak népét! Csendörök és szuronyok nélkül mit mond Károlyról!

Dabasi Halász Mór: A bíróság már megmondta róla véleményét!

Peidl Gyula:

A Márfíy-ügyben is véleményt mondott a bíróság. Nálunk minden gyilkost felmentenek!

Propper Sándor: Azt mondták, a szocialista párt okozta az összeomlást. Emlékezzünk, hogy ki adta át a flottát. Emlékezzünk október 17-ikére, amikor még inkakt volt a kormányzat, hiszen a lánchídi csatában a népre löveteit. Akkor felállott Tisza István miniszter, hogy elvesztettük a háborút. Ez forradalmi cselekedet volt. Gondolják meg, mit éreztek a katonák a lövészárokban, hogy itthon a többségi párt vezére ezt a kijelentést tette. (Nagy zaj.)

IV. Károly király rendelte el, hogy a csapatok szavazzanak az államformáról.

Felkiáltások: Ez igaz!

Propper Sándor: A király hozzájárulásával alakultak a nemzeti tanácsok is.

Patacsi Dénes valamit közbeszól.

Esztergályos János: Patacsi tiz holdat kapott, hallgasson!

Batitz Gyula: Erdkehazafiak ne beszéljenek! (Nagy zaj, az elnök percekig rázza a csengőt.)

Propper Sándor: A hadvezetőségtől indult ki a destrukció. Emlékezzünk a nagy tolokadásra a forradalmi kapuk előtt.

Mindenki azt igazolta, hogy ő már vörösen jött a világra.

Ha valakinek volt szava, ez a hang ez volt: előlépni akarok.

Meskó Zoltán kifelé indul, mire **Rainprecht** utána kiált:

— **Maradj csak itt, kolléga ur, te is főispán voltál!**

Meskó Zoltán: Sohasem tagadtam. Adott körülmények között uira vállaltam!

Propper Sándor: 1918-tól a mai napig a politikai immoralitás korszaka volt. Egyesek ma is itt ülnek. Tiszteltreméltó állásokat töltenek be.

Rendre felesküdtek minden rendszernak és megszegették előbbi esküjüket.

Króh-áruház

**Dégenfeld-tér
mosóosztálya ajánl:**

Sport flaneleket	17 ^{1/2}
Divat mintájú damast barcheteket	27 ^{1/2}
Cosmanosi zsinór barcheteket	31 ^{1/2}
Eredeti francia flaneleket	37 ^{1/2}
Fehér piccé barcheteket	41 ^{1/2}
Paplan Glothot, bármely szín 40 cm. széles	47 ^{1/2}
Virágos paplanszatén, francia kimintázás	58 ^{1/2}

Árak ezer koronákban.

A Kossuth-párt többiben indítványozta már, hogy az októbristákat állítsák bíróság elé, pedig ők tudják, mit jelent ma bíróság elé állni. A tulsó oldal ezt mégsem merse elfogadni.

Miért nem adnak alkalmat arra, hogy október végre tisztán álljon a közvélemény előtt.

Rainprecht Antal: Tiszta rosszhírneműség, hogy már hat éve beszélnek róla.

Propper Sándor: Álhazafiság az, hogy idehaza azt mondják: „Száradjon el ez a kéz...”. Azután kimennek és aláírják a békét. Hamis jelszavak azok is, amelyekkel más országok elnyomott kisebbségeit akarják védeni és idehaza magyar véreinket sanyargatják. Álhazafisággal, jelszavakkal, japuskákkal...

Horváth Zoltán: Ezüst sisakkal.

Propper Sándor: ...nem fogják uiraépíteni az országot.

Viczián István közbeszólt és Kossuth Lajos nevét említi, mire **Propper Sándor** így vág vissza: Kossuth Lajos és minisztertertsai nem vették volna el a mozikat! Ön Békéscsabán egy hadirokkantól elvette a mozit és odaadta egy közkereseti társaságnak, amelyben zsidópénz volt.

Batiz Gyula: Más címet is tudok. Aréna ut 68.

Huszár Károly elnök ezután felfüggeszti az ülést.

Szünet után **Propper Sándor** a Károlyi-rezsim költségvetését olvassa fel annak igazolására, hogy mennyit akartak tenni a nép érdekében. Hivatkozik Szabó Dezsőnek egy két évvel ezelőtti cikkére, amelyben azt írta, hogy a bírák titkos szervezetek tagjai, amelyben minden más eskü felett álló esküt tettek le. Élesen bírálja a bíróság működését. Hivatkozik a Népszavára kiváltó ítéletekre is, valamint a ma kihirdetett Márffy-féle ítéletre, a melyekkel a bíróságra tett kifogásait kívánja igazolni.

További beszéde során azt állítja **Propper**, hogy a kormány minden ténykedése a demokrácia ellen irányul. Utal a Times című angol lapra, a mely egy cikkében azt írja, hogy Bethlennek sikerült a reakciós kormányzatot demokratikus mázzal bevonni. Magyarországon minden száz emberre egy rendtartó fegyveres közeg jut.

Határozati javaslatot terjeszt be, hogy az államforma kérdésének eldöntése céljából rendelkezjen el népszavazást.

Az esküdőbírók visszaállítását és hatáskörjének kiterjesztését követeli. A javaslatot nem fogadja el.

Hegymegi Kiss Pál a betegápolási és gyermekvédelmi költségeknek a törvényhatóságokra, illetve községre történt áthárítása ügyében terjeszt elő interpellációt. Törvénytelennek mondja a kormánynak ezirányú rendeletét és annak visszavonását kéri. A kormány terjeszt elő törvényjavaslatot a betegápolási és gyermekvédelmi költségekről a fedezetéről pedig gondoskodjanak más uton.

Bud János válaszában kijelenti, hogy lehetetlennek tartja a rendelet visszavonását és nem látja szükségét annak, hogy törvényben szabályozzák ezt a kérdést. Ha méltánytalanság éri az egyes törvényhatóságokat, semmi akadályja sincs annak, hogy azt revízió alá vegyék.

Hegymegi Kiss Pál újból hangsúlyozza, hogy a rendeletet az önkormányzat háztartása felbori-

tása nélkül keresztül lehet vinni.

A választ nem vesz tudomásul.

A nemzetgyűlés többsége a miniszter választat tudomásul veszi.

Lendvai István interpellációjában azt kérdezi a népjóléti minisztertől, van-e tudomása arról, hogy báró Petrichevich népjóléti államtitkárnak olyan összeköttetései vannak Steinetz Samu kefégyárossal, amelyek a köztisztviselői minőségbe ütköznek.

Amikor **Lendvai** eddig ért beszédében, az ülés terem villanylámpái mindjobban elsötétültek, úgy hogy az el-

nök végre is az ülést kénytelen volt felfüggeszteni. Hosszabb szünet után gyertyákat helyeztek el az ülés teremben és **Lendvai** gyertyavilág mellett folytatta interpellációját.

Vass népjóléti miniszter azonnal válaszol az interpellációra.

Majd **Petrichevich Horváth** Emil báró szólal fel személyes kérdésben. Kijelenti, hogy a **Lendvai** által felhozott tények vagy adatok nem felelnek meg a valóságnak.

Az ülés fél 10 órakor ért véget.

Nagy Vince mandátumát még mindig vizsgálják

E hét végén Hedry Lőrinc képviselő, a nemzetgyűlés bíráló-bizottságának kiküldötte, Debrecenben tart vizsgálatot a petíció ügyében

A Nagy Vince mandátumának igazolása körül támadt bonyodalom most érkezik a végpontjához, ugyanis a nemzetgyűlés bírálóbizottságának kiküldötte, **Hedry Lőrinc** képviselő, e hét végén érkezik Debrecenbe, hogy hivatalos kihallgatások során tisztázza Nagy Vince mandátuma ellen benyújtott petíció vádjainak alaposágát.

Ismeretes az a kiméletlen, komikumba fulladó hajszá, amelyet Nagy Vince és pártja ellen vezettek ellenfelei a választás előtt, a választás közben — és a választás után. A mindvégig tiszta eszközökkel lefolytatott titkos szavazás eredménye a törpe kisebbség nem tudott és nem akart behenyugodni, de a mandátum ellen benyújtott petíció olyan képtelen alapokon nyugszik, hogy a petíció aláírói csak a végelkeseredés logikai salto mortáléjával számhatták el magukat a teljesen reménytelen küzdelemre.

Hedry Lőrinc elnökletével lefolytatandó petíció vizsgálat az alábbi három kérdésre szorítkozik.

1. *Ki voltak-e hivatalosan oktatva a szavazatszedő küldöttségek elnökei és tagjai arra, hogy a választási rendelet értelmében a szavazatokat és borítékokat az A, B, C. betűknek egyikevel kell titkos jelként megjelölni?*

2. *Ha igen, miért nem alkalmazták ezeket a jeleket?*

3. *Elhővezték-e mulasztást, hogy szándékosan elősegítsék Nagy Vince megválasztását?*

A vizsgálat tárgyát képező kérdésekből már most megállapítható, amit jólönlben mindenki tud Debrecenben, hogy a hivatalos kioktatás ténylegesen nem történt meg, mert sem a szavazatszedő elnökök, sem a szavazatszedő bizottság tagjai sem szóban, sem írásban nem értesültek a rendeletnek erről az intézkedéséről és épen ezért nem is alkalmazták a titkos jeleket. Hiszen amikor az alapválasztás megtörtént után a debreceni központi választmány épen azért semmisítette

meg a választást, mert a titkos jelek nem voltak alkalmazva, a szavazatszedő bizottságok elnökei azzal védték eljárásukat, hogy semmitéle hivatalos tudomásuk nem volt arról a rendelkezésről. Arról is tudomásuk van, hogy volt egy bizottsági elnök, aki privát tudomásból ismerve ezt a rendelkezést, minden utasítás nélkül alkalmazta azt a választás első óráiban, később azonban a választási elnök részéről egyenesen arra kapott

Baltazár Dezső püspök: Nem lehet együttműködni a protestánsok rágalmazóival

A kongregációban nevelkedett tisztviselőtől nem várható buzgóság református ügyben — A kormány nem tesz eleget kötelezettségeinek — Püspöki beszámoló az egyházkerület közgyűlésén

A tiszántúli református egyházkerület szerdán kezdte meg őszi közgyűlését, amelynek egyik kiemelkedő pontja volt a lelkeszszenelés, amely alkalommal 64 lelkeszt szenteltek föl és becsátottak ki. A főlemelő szép akkus, amely a Nagytemplomban folyt le, a közgyűlés egész idejét igénybe vette, úgy hogy csak a megnyitással kapcsolatos tárgyakat s két jelentést tudott a közgyűlés meghallgatni s a tárgysorozat többi ügye a csütörtöki gyűlésre maradt.

A közgyűlésnek azonban a rövid tárgyalási ideje alatt is magasan kiemelkedő eseménye volt **Baltazár Dezső** dr. püspök jelentése az 1924. évről. E jelentésben nemcsak egyházi és hitéleti, hanem más kérdésekben is óriási jelentőségű nyilatkozatokat hozott a közgyűlés elé. E nyilatkozatok egyrésztben az ugynevezett keresztény kurzusról állapították meg az igazságot, másrészt a kormányról azt a inostoha elbánást, amelyben a tiszántúli egyházkerületek speciálisan és az egyetemes reformátusságnak általánosságban része van, végül azokat az ellenségeskedéseket, amelyek ke-

utasítást, hogy hagyja abba ezt a tevékenységét. Minthogy pedig a szavazatszedő bizottságok elnökei nagyobb részét a Magoss-párt híveiből kerültek ki és többen közülök **Magoss György** kortesplakátjait is aláírták, azt igazán nem mondhatja senki, sőt legkevésbé maguk állíthatják, hogy hivatalos kötelességmulasztást azzal a céllal követtek volna el, hogy ezzel **Nagy Vince** megválasztását elősegítsék.

Az egész vizsgálatot épen ezért merő formalitásnak tekintjük, mert annak eredményét nem nehéz megjósolni. Hiszen még a pusztá gondolata is nevetséges, hogy a szavazatszedő bizottságok elnökei és tagjai tudatos törvénysértést és szabálytalanságokat vállaljanak magukra és ennek következményeit is vállalják, egyuttal pedig azt a könnyen ellenőrizhető abszurdumot próbálnák bizonyítani, hogy ők saját jeltőljük ellenjelöltiét akarták volna még hivatali szabálytalanságok elkövetésével is mandátumhoz juttatni.

A debreceni ellenzéki polgárság és munkásság vezetői mindenesetre élénk figyelemmel fogják kísérni a nyilvánosság előtt lefolytatandó vizsgálatot. Lapunk a vizsgálat minden fázisáról pontos és részletes jelentésekben számol be arról a speciálisan kurzus-szagu petíció történeteskéjéről olvasóközönségünknek.

mény támadásként sorakoznak a reformátusok ellen.

A jelentés megállapításait és igazságait a megdöbbenés némultságával hallgatta meg a közgyűlés, amely egyetértő, helyeslő igazatadással vette tudomásul a jelentést.

A közgyűlés megnyitása.

A közgyűlést reggel 9 órakor **Baltazár Dezső** dr. püspök rövid imája után **Degenfeld József** gróf főgondnok nyitotta meg s mondta el elnöki megnyitóját.

Hazánk és egyházunk állapotáról — mondta, — sajnos, kedvező dolgokat nem mondhat. Mindkettő a régi feldaraboltságban van.

A nyugati hittestvérek, angolok, skótok, hollandok, amerikaiak, — akiket süriin van szerencsénk fogadni — a legnagyobb jóakarattal és szeretettel viseltetnek irántunk és igyekeznek segíteni, hogy a haza és az egyház egy-ségét helyreállítsuk.

de eredményt elérni ők sem tudnak.

Anyagi bajokkal is küzd az egyház, különösen az állammal szemben. Tagadhatatlan, hogy bizonyos kis enged-

Egy sorsjegy 10,000 korona!

— de nem biztosan nyer. —

Ellenben 10,000 koronáért vehet NEUMANN NÁNDOR

Debrecen legszolidabb és legrégebb festéküzletében
Csepő utca 8. sz.

**1 liter legfinomabb petróleumot,
1 drb jó száraz mosószappant,
2 drb fényes vasport és
1 csg asszonydicséret mosóport.**

Ír a gyermeke!
Használjon
Bipállás, bop-
kijűzők, bop-
kellékek, bop-
kellékek ellen

HOFER
GYERMEKHINTÓPOR
GYERMEKKRÉM
GYERMEKZAPPA
HOFER GYERMEK-
TÁBIZTATÓ, HOFER GYERMEK-
TÁBIZTATÓ, HOFER GYERMEK-
TÁBIZTATÓ

ményeket tanult, de sok helyen a segélyek felemelése és valorizációja kérdésében nagyon mostoha.

De legszükségesebbnek mutatkozik különösen a tanügy terén, az iskolákkal szemben.

A középiskolák és népiskolák óriási terhekkel vannak megróva és hiába minden akció, kérés, kormánykörökben nem tudnak eredményt elérni.

Végül meleg szavakkal parentálta el a testvér ágostai egyház nagy hálottait, eperjesi Scholtz Gusztáv bányai kerületi püspököt és Zsilinszky Mihály dr. bányai kerületi főgondnokot, aki mint egyházi történész, mint az ellenreformáció kérdésével foglalkozó nagy tudós is hírnevet szerzett magának.

Üdvözölte a megjelenteket és a közgyűlést megnyitottnak jelentette ki.

A megalakulás

Révész Imre lelkész-főjegyző ismertette a megnyitással és megalakulással kapcsolatos előterjesztéseket, amelyeknek során a szavazatszedő bizottság jelentése alapján Kovács Ernő hőmezővársárhelyi igazgató-tanítót megválasztott tanítóképviselőnek jelentette ki. A tagok igazolása, szavazatszedő küldöttség választása s a tárgysorozat megállapítása után következett a lelkésszentelés és kibocsátás, amelyről más helyen emlékezünk meg.

A püspök évi jelentése

A lelkésszentelés és kibocsátás után Révész Imre főjegyző olvasta föl Baltazár Dezső dr. püspöknek az 1924. évről szóló jelentését nagy figyelem között.

Sok a munka, kevés a munkás

A püspöki jelentés azzal kezdődik, hogy a lélek még mindig nem tért vissza ahhoz a nyugalomhoz, ahol a káros indulatok teljesen elveszvének, vérontás és károkozás nélkül, a lélek tökéletes erejével dolgozhatson Isten országának építésén. A néző tábor még mindig nagyobb, mint a munkás, aki a munkát akarná és végezni.

A nagy munkában elsősorban a lelkészeknek kell előjárniuk. Ez áll a világjakra is. Nagy a hitetlenség és a vakhit. Érezzük, hogy a kereszténység elhagyott magából valamit. A tartalmi egyházat hiába keressük, csak a formai egyház jelentkezik.

Az újraélesztés munkáját a belmisszió vette át. Ennek központja, irányító centruma Debrecen lett a Kálvinisták Templomegyesülete által.

Más egyházakban is mutatkoznak a haladás jelei. Ahol a lelkész jó célkitűzéssel kezdi meg ezt a munkát, ott a cserbenhagyás keserű kenyere nem kell ennie. Segítenek bennünket a külföldről is, de nekünk éreznünk kell, hogy a magunk erejéből kell megvívni a harcot.

Sok külföldi vendég járt nálunk, akik megdöbbentő tájékoztatást adtak el viszonyaink és történelmünk ismeretében. A kapott felvilágosítások után a legnagyobb szeretettel és biztatással fordultak felénk és elismerték igazságainkat és a trianoni szerződés jogtalanságát, de ezeket nem szabad többnek minősítenünk részünkről, mint a művelt vendég udvariaskodásának.

Megállapítja a jelentés, hogy az állam nem teljesítette mindennél kötelezettségét, különösen nem a középiskolák fenntartási segélyénél.

Önkényesen állapította meg a valorizációt, pedig az iskolai terhek tekintetében kétoldali szerződés áll fenn. Ezután a jelentés az egyetem ügyével foglalkozik és a következőket mondja:

Nem mehetek el szó nélkül amellett az elbánás mellett, amelyben az állam a debreceni egyetemet részesíti. Ehez az ügyszög ugyancsak van közünk, mert a debreceni egyetem létesítése tárgyában szerződéses viszonyban vagyunk.

„Mi a szerződésből folyó minden kötelezettséget teljesítettük, teljesítették Kollégiumunk társfentartói: Debrecen város és a debreceni református egyház is.

Csak az állam: a legerősebb szerződő fél halogatja kötelezettségét.

Uj célokat tűz ki, új intézményeket létesít a kultura terén, milliórdokra menő befektetéssel. Csak azt sorozza mostohán utolsó sorba, amiben saját maga állapított meg és fogadott el magára nézve jogi kötelezettséget, amely jogi kötelezettségtől az erkölcsi momentum sem választható el mégsem egészen.

„Elnöktársam ömeltóságával több ízben és módon szorgoskodtunk az egyetemi építkezés siettetése körül. Legmagasabb és legilletékesebb helyről kaptunk is kedvező ígéretek, de ezek az ígéretek e jelentésem időpontjáig mindig ígéretek és nagyon szomorú volna, ha ezek az ígéretek is hajótörést szenvednének a pedálok dízsharmoniján.”

„S ha a jó kimenetel iránt kétségeim vannak, kétségeim indokát abból a tényleges állapotból veszem, hogy

a vallás- és közoktatásügyi minisztériumban csak irmagul vannak protestáns tisztviselők, már pedig kongregációkban nevelkedett tisztviselőtől néhány kivételt magasan kiemelve, buzgóságot várni református vonatkozásu ügy javára igazán kontradikció in adjecto volna.”

„A debreceni egyetem kiépítésének ügye nemcsak azért református vonatkozásu, mert a magyar református kultura érdekei a debreceni egyetem által is inaugurált magyar nemzeti kultura érdekeivel mindig azonosak, hanem azért is, mert az egyetem teljes kiépülésének késedelme kártékonyan befolyásolja ifjúságunk nevelésének érdekét.”

„Tudnivaló ugyanis, hogy régi akadémiánk három fakultásának feladásával szenvedett oktatásügyi kárunkat ifjúságunk nevelő intézetének kifejlesztésével óhajtuk kárpótolni, de ez az óhajunk mindaddig teljesületlen marad, amíg az egyetem teljes kiépülésével kapcsolatban kollégiumunk épülete egészen a mi rendelkezésünkre nem áll.”

„A mai helyzet nem csak azért tarthatatlan, mert internátusunk fejlődését fennakasztja, hanem azért is, mert a csak egyetemi kapcsolatba

tartozó ifjúságnak a kollégium tényezőivel és hatóságaival szemben tanúsított legalább is passzív magatartása nem befolyásolhatja kedvezően a kollégium kötelekékbe tartozó ifjúság magaviseletét és fegyelmezésének ügyét.”

„A gazdaságosság, mint az egyetem tanulmányi érdeke, valamint kollégiumunk nevelés ügyének kérdése tehát komoly elmentmondás lehetőségére nélkül sürgetik az egyetemi klinikák és központi épület kiépülését és teljes berendezését és nem is tudjuk elképzelni, hogy a szükségek tömege és elemi ereje előtt mielőbb meg ne nyíljanak a teljesítés aítajai.”

„A felekezeti közti viszonylatról sem mondhatunk jót.

Azoknak a jóhiszemű lelkeknek, akik a hitetlenség politikai tombolásai után viszonyos és egyenlő együttműködés lehetőségét remélték egyházi tekintetben is a katolizmusmal, a kiábrándulásuk bekövetkezett.”

„En egy percig sem ringattam magam ebben a reményben, nemcsak azért, mert a Hit és Rend protestáns részről kezdeményezett világakciójának lekezdésén — és legkezdésén az ugynevezett keresztény kurzus kibontakozásának, —

a mostani római pápa becsületes öszinteséggel kijelentette, hogy protestánsokkal még a Hit és Rend általános érdekeinek védelme céljából sem ül le, sem ő maga, sem képviselote.

„Ez a helyzet nemcsak azért trombitálj bele a közvélemény fülébe a keresztény egység jelszavát, hogy elvonja a figyelmet a politika helyzetének zavarosban való halászat útján kihasználásáról.

„Annak az irányzatnak a kéznységétől, amely történelmileg óriássá kimagasodott protestáns nagyjaink homlokairól nem általia irodalomban és szószéken állandóan tépdésni a habért, annak az irányzatnak, amely Páter Pongrácz Kelemen karmelita barátunk ez évben 13-ik kiadásban megjelent iskolai egyháztörténelmével így tanít: „A protestantizmus mérhetetlen erkölcsi károkat okozott az emberiségnek. Európa népeit Luther felléptéig legalább a közös hit egyesítette, a protestáns hit azonban megbontotta a keresztények között a vallási egységet és békét.”

„Annak az irányzatnak, amely a mohácsi vészért és minden hasonlatosért és kárért, a mely Magyarországot érte, a protestantizmust állítja oda bünbakul, annak az irányzatnak, amely a protestantizmusnak írt hadjáratot hirdető Regnum Mariánus eszméjének templomot épít, annak felénk nyuló kezétől félek, még ha ajándékot hoz is.”

„Egészen felesleges is minékünk

kétoldali öszinteséget teljesen kizáró keresztény egységet egyházi vonatkozásban erőltetni. Ehelyett hirdessük és érvényesítsük a minden jó magyar ember egységét és békességét. Aki a hazafiság platformján nem tud embertársalval szolidaritást konstruálni az még kevésbbé tud vállalni platformon.”

„Legyünk csak mi hitelveink mellett szilárdan megálló, erős, magyar reformátusok és vallás tekintetében minden felemás igába rekesztetés kísérletét és lehetőségét elvetvén, keressük a társadalmi békés együttműködést vallásfelekezeti különbség nélkül mindazokkal, akikben a haza áldozatos szolgálatának bizonyágtételéből testvéreinkre ismerünk.”

„Ez ha volna közöttünk olyanok, akik a hazug elméletek és hamisított történetek konok ismételtetésével megröszéltve és elkábultva kívánatosnak tartanak, ha egy szép napon más vallásukként ébrednének fel, azok jól jegyezzék meg, hogy az ilyen ébredésnek lelkiismeretük szabadságával, őseik történelmi érdemeivel, a magyar nyelv műveltség és eszme domináns érdekével fizetnek meg az árát.”

A jelentés azután megemlékezik a hitélet terén tapasztaltakról, felsorolja a népmozgalmi, statisztikai, jótékony-sági s adminisztráció adatait.

Amerikáért nem, de a debreceni kollégiumért igen

A helyesléssel fogadott jelentés után Török Imre hevesnagykunsági esperes állott föl s az elismerés hangján emlékezett meg a jelentésről, amelyet egy alkotó elme művének mondott. Hivatkozott a püspök fáradhatatlan munkásságára, fényes érdemeire s elmondta a püspök egyéniségének jellemzésére azt az esetet, hogy amikor Baltazár Dezső dr. Amerikába készült, egyik lelkészünk azt mondta, hogy egész Amerikáért át nem menne Amerikába, erre a nagy, veszélyes, farszto utra. Erre a püspök azt mondta:

— Egész Amerikáért nem, de a debreceni kollégiumért igen.

A kultuszminisztériumban lévő más táborbeliekről mondottakra az a megjegyzése, hogy minél nagyobb a megalázás, annál nagyobb lesz a feléledés. Erőt és egészséget, isten áldását kívánja a püspöknek nagy munkájához.

A beszédet a közgyűlés éljenzéssel fogadta.

Még egy jelentés

Ugyancsak Révész Imre ismertette a beregi egyházmegyében tett püspöki generális vizitációról szóló jelentést, amely elismeréssel emlékszik meg a megvizsgált egyházak vezetőségéről, a közigazgatási szervekről, amelyeknek képviselői a legteljesebb mértékben segítségére voltak a püspöknek és kíséretének, Révész Imrénék és Futó Andrásnak. A jelentés elmondja a tapasztalatokat s ezek révén elmondja, hogy a hitélet és egyháztársadalmi élet terén mit kellene tenni s milyen tanácsokat adott. Egyben közli, hogy nemcsak a református, hanem a katolikus, görögkatolikus és zsidó egyházak is milyen szeretettel és ünnepélyességgel fogadták.

A beregi egyházmegye képviselőinek felszólására és indítványára az egyházmegyei képviselővel együtt a közgyűlés is köszönetet mondott a püspöknek és kíséretének a nagy és nehéz munkáért, amelyről fogalmat adhat az, hogy a püspök a vizitációs körúton 128 beszédet mondott.

Kabát, Kosztüm, Ruhaszövetek, selymek, divatflanelék és mindenféle OSZI DIVAT UJDONSÁGOK naponta érkeznek!

Kirakatainkat sziveskedjenek figyelemmel kísélni!

Aszódi és Róth divatáruháza

A Községi Tisztv. Országos Szöv. szerződéses szállítói. Tisztviselőknék 5% kedvezmény!

Degenfeld József gróf főgondnok bejelentette, hogy délután a bírósági ügyeket tárgyalják s így a közgyűlést esütörtökön reggel 9 órakor folytatják.

A szerdai közgyűlés az elnök elzetésével ért véget.

Becner őrnagy egy győzelemmel utolsó lelt a budapesti vívóversenyen

Budapest, november 18. Ma este fejezték be a Vigadóban a Nagy Béla kardvívó emlékversenyt. Tizen kerültek be a döntőbe, köztük két vidéki, akik az erős fővárosi konkurenciában is szépen megállták helyüket. — Részletes eredmény: 1. Széchy László (MAFC) 6 győzelemmel, 2. Petschauer Attila (Nemzeti Vívó Club) 6 győzelemmel, 3. Meixner (Győr) 4 győzelemmel, 4. Polány 4 győzelemmel, 5. Schreder (Rendőrségi AC) 4 győzelemmel, 6. Kovács dr. (Nemzeti Vívó Club) 4 győzelemmel, 7. Gfeller 4 győzelemmel, 8. Vargha (Budapest-Budai Torna Egylet) 3 győzelemmel, 9. Becner (Debrecen) 1 győzelemmel. Tihanyi (BEAC) visszalépett.

Rupert interpellál a Márfy-itei miatt

Budapest, november 18. Rupert Rezső ma interpellációt jegyzett be a bombaperekről kapcsolatban. Ezt az interpellációt Rupert a mai interpellációs napon azonban már nem terjeszthette elő, így annak elmondása a jövő hétre maradt. Az interpelláció szövege a következő:

Interpelláció az igazságügyminiszter urhoz.

1. Ismerl-e az igazságügyminiszter ur a csongrádi bombaper és a Márfy-per eredményeit?

2. Hajlandó-e perek tanulságait levonni?

3. Hajlandó-e gondoskodni arról, hogy az esküdtbíráskodás régi rendje haladéktalanul visszaállítsák és ezzel végeztessék annak a bizonyítási rendszernek, amelynek vége az, hogy a szakbíráskodás tetszetlenek a leggonoszabbakkal szemben is?

Deutsch Markus és Testvére
uri és polgári szakosága
Kossuth-u. 24. (Balogh-palota)
Fazonmunkák kivételos olcsó árban.

A nemzetgyűlés gyertya mellett ülésezett

Budapest, november 18. A budapesti elektromos műveknél ma este üzemzavar állott be. A világítás és általában véve az áramszolgáltatás a főváros jelentékeny részében megszakadt. A haj a késő éjszakai órákig nem volt orvosolható. A nemzetgyűlés vége is gyertyavilág mellett folyt le. Az országban és környékén egyetlen egy villanylámpa sem égett. Az Operában és a Nemzeti Színházban az előadás nem tudták befejezni, mert előadás közben a villamos világítás felmondta a szolgálatot. A Józsefvárosban a kávéházak, vendéglők 8 óra tájban mind elsötétültek. A villamos üzemzavar miatt a hírlapnyomdáknak és szerkesztőségekben is órákon keresztül szünetelt a munka.

Hétfőn Debrecenben is megkezdik a védőoltásokat

Johan Béla dr egyetemi m. tanár előadása tanárok, orvosok és tanügyi tényezők előtt

Az Egészségügyi Reformiroda, amely Magyarországon több helyen tett már kísérletet az úgynevezett Dick-féle védőoltással a scarlatina, a vörheny ellen, most Debrecenben is meg akarja kezdeni e védőoltásokat. A védőoltások lényegének ismertetése érdekében Johann Béla dr. egyetemi magántanár, a Reformiroda vezetője Debrecenbe jött.

Szerdán délután 6 órakor a kistanácssteremben tartotta meg a skarlát elleni védőoltásokról. A tanácssterem zsúfoltságig megtelt érdeklődőkkel és szakfőnökkel, akik között ott voltak az egyetem tanárai és tanársegédei, a városi orvosi kar legtöbbször.

Tüdős Kálmán dr. egészségügyi főtanácsos megnyitja után Johann Béla szakszerű, de mégis laikusok által is megérthető módon ismertetette a Dick-féle oltásokat, amelyeknek célja a vörheny ellen való védekezés. Ismertetette a vörheny rettenetes pusztításait, amelyekre példákat hozott föl. Így 1924-ben, amely jó esztendő volt. 5724 megbetegedés, 340 halálozás, 1921-ben, amely rossz esztendő volt, 21674 megbetegedés és 2866 halálozást történt. A Dick-féle oltás lényege, hogy a Dick házaspár által termelt anyagot kitenyészük s ezzel az oltóanyagból 0.10 köbcentiméternyi mennyiséget 1:1000 arányú oldatban a

gyermek két alsó karjába beoltanak. Ha másnap az oltás helye körül fil-lér nagyságu, vagy ennél nagyobb pirosas folt jelentkezik, a gyermek vörhenyre fogékony, ha nincs semmi reakció, az oltás negatív s az ilyen gyermek további kezelésre nem szorul. A fogékony gyermek három oltást kap folytatatosan s néhány hét múlva az első próbaoltást ismétlik meg, hogy meglássák, vajon a fogékony-ság elmúlt-e.

Az oltások teljesen veszélytelenek, lázzal nem járnak. Eppen ezért s mert az eddigi tapasztalatok arra engednek következtetni, hogy a Dick-féle oltásnak gyakorlati haszna van és sok ezer gyermeket meg lehet menteni, a népióléti miniszter meg akarja csinálni ezeket a díjtalan próbaoltásokat.

Néhány gyermeket, akiket alkalmazták már, s akiknél pozitív volt az eredmény, be is mutattak.

Johann Béla dr. egyben egész sorog példát, megfigyelést s eredményt közölt, amelyek az oltások jó eredményt bizonyítják.

Az oltás, amelyet Debrecenben hétfőn kezdenek meg, nem kötelező, amelyik szülő nem akarja az oltást, annak az iskolában jelenléte kell ezt. De alig hisszük, hogy ilyen szülő legyen Debrecenben.

Hatvannégy lelkészt szentelt fel és bocsátott ki a református egyházkerület

Lelket emelő, szép ünnepség keretében történt meg szerdán a lelkésszentelés és kibocsátás ritka eseménye.

Az egyházkerület közgyűlésén a megnyitás és megalakulás után Baltazár Dezső dr. püspök, lelkészelnök jelentette be az ünnepséget.

— Istennek kedves tábor vonult fel — mondotta — az egyházkerületi közgyűlés elé, hogy általunk, mint eszközök által, Istentől fölszentelést vegyünk.

A püspök meghívására a püspök és Degenfeld József gróf főgondnok vezetésével az esperesek, a fölszentelendő lelkészek palástosai és az egyházkerület tagjai a Nagytemplomba vonultak, amelyet a hivatalosakkal együtt a hívők zsúfolásig megtöltöttek.

A fölszentelendő új lelkészek, hatvannégyen, a templom keleti oldalának padjait foglalták el.

A fennálló ének után Nagy Lajos sárándi lelkész szék előfohászt mondott és bibliát magyarázott.

A kollégiumi kántus művészi szép éneke után Nagy Lajos predikációt mondott, amelyben szólt a világ bűneiről, a bűnbocsánatról, a mai élet bűnös voltáról. Ostorozta a divatot, az alkoholizmust, a szívtelenséget és Krisztus példájára, a lelkészek kötelességére mutatott rá. Nem nagy szónokokra, nem nagy tehetségekre, hanem példát adó jellemes férfiakra van szükség. A lelkésznek is tiszta erkölcs példájával kell hatni.

Gyülekezeti ének következett ezután, amely alatt az új lelkészek az Ur asztala köré gyülekeztek.

Az ide gyűlt lelkészekhez Baltazár Dezső dr. intézett hatalmas beszédet, amelyben a lelkészek szép, nagy és küzdelmes, nehéz feladatáról szólt. A beszéd közben tette föl a kérdést, hogy mindezek ismeretében készek-e lelképásztori hivatásra magukat esküvel kötelezni. Általános igenlő felelet után letették az új lelkészek az esküt.

A püspök ekkor folytatta beszédét, buzdítván az új lelképásztorokat. A beszédet követően az esperesek és új lelkészek zoltárt énekeltek, majd a püspök fölszentelő imát mondott s az új lelkészek letérdelve fogadták a püspök és az esperesek kézfeltevését és áldását.

A kántus éneke alatt ezután az új lelkészek a püspök elé járultak: aki velük kezét fogott.

Ujabb zoltáréneklés s orgonajáték után a püspök a katedrara ment s imát és szép beszédet mondott. Gyülekezeti ének következett, amelynek elhangzása után a közgyűlés tagjai és a fölszentelt lelkészek a közgyűlés termébe vonultak.

Itt a püspök rövid szép beszéd keretében bocsátotta ki és el az új lelkészeket, akiknek nevében Danesházy Sándor mondott köszönetet. Beszédében utalt a lelkészi kötelességre: kialakítani a szent és jó embert. Harcra, de véres harcra indulnak az egyházért, annak a fejlesztéséért, fenntartásáért. A történelem nem ismétlődés, hanem predesztináció, fejlődés. Ők készek a harcra, amelynek kimenetele, a győzelem, nem kétséges, de hogy hányan maradnak hívek és hívők, azt nem lehet tudni. Áldást kíván az elnökségre és közgyűlésre.

A püspök válaszában kijelentette, hogy az egyházkerület nevében szívesen veszi a köszönetet és áldást. — Örömmel látja, mily szép számban vannak az új lelkészek. Ideiglenes szent jogositványuk most már végleges. Áldást és szerencsét kíván, eredményes munkájukhoz azonban felülről kell várniok a kegyelmi ajándékot, amelynek megjöveteléért mindnyájan szüntelenül imádkoznak.

Ezzel a lelkésszentelés véget ért és a közgyűlés folytatatta tanácskozá-sait.

Jóváhagyta az egyházkerületi bíróság a konyári lelkészválasztást

Sokat foglalkoztatta a református egyházi hatóságokat a konyári lelkészválasztás ügye, amely most végleges elintézését nyert.

A régebben volt konyári lelkész, Hegedűs, fegyelmileg elmozdították állásától. Helyére nagy szótöbbséggel Ury Ferenc lelkészt választották meg, akinek ott nagy pártja van és akit egyházközsége szeret. Hegedűs pártbívei a választást megfélembzték s a felebbezésben azonban Ury ellen olyan kitételeket használtak, hogy ezek miatt az egyházmegyei bíróság megindította a fegyelmi eljárást, egyben pedig a felebbezés elutasításával Ury Ferenc megválasztását jóváhagyta.

A felebbezők azonban nem nyugodtak bele, hanem tovább felebbeztek. A kerület bírósága szerdán délután tartott ülésén foglalkozott ezzel a felebbezéssel és azt végső fokon is elutasította, a fegyelmi eljárást a felebbezők ellen jóváhagyta.

Ezzel Ury Ferencet végleg megerősítette állásában és elégtételt adott neki meghurooltatásáért.

HIREK

A Debreceni Magyar Hadimúzeum Egyesület diszhangversenye.

A debreceni Magyar Hadimúzeum Egyesület előzetes szervezési munkálatai annyira előre haladtak, hogy az ujonnan alakuló hazafias egyesület már 29-én megtarthatta alakuló közgyűlését, melyet azonban az egyesület javára előző napon, tehát 29-én este a Bika nagytermében egy diszhangverseny fog megelőzni, oly egyszerű műsorral, amilyent a debreceni közönségnek eddig még nem volt alkalma hallani. Az alakuló egyesület egyik bizottsága tárgyalásokat folytatott az ország legelsőrendű művészeivel és ezek közül sikerült megnyernie a diszhangversenyen való közreműködésre Várady Arankát, a Nemzeti Színház nagynevű művésznőjét s Relle Gabriellát, a tüneményes hangú énekesnőt, továbbá Pilinszky Zsigmondot, Operaházunk szép hangú, fiatal hőstenorját. A diszhangverseny jelentőségét emeli, hogy Operaházunk a két nagynevű énekművésze zenekari kíséret mellett fog énekelni. Az ujonnan alakuló Debreceni Magyar Hadimúzeum Egyesület a nagyszabású diszhangversenye iránt, mely páratlanul szép lesz, városszerte nagy az érdeklődés.

— Gondatlanságból okozott testi sértésért elítéltek egy gazdálkodót. Tóth József komádi fuvaros a múlt év nyarán fát szállított Szilágyi Imré-

Csütörtök
november 19.

VIGSZÍNHÁZ
Világattrakció!
Cyrano de Bergerac.

APOLLÓ
Világattrakció! TRILBY.

Csütörtök
november 19.

né lakására. A falu fő uccáján a szekér elé állt Simon Sándor gazdálkodó és minden ok nélkül megragadva a lovak zabláját, a szekeret az utszéli árokba fordította. A szekéren lévő fuvaros és Szilágyi Imréné lezuhantak és súlyos sérüléseket szenvedtek. Simon Sándor ellen kétféle gondatlanságból okozott súlyos testisértésért indult meg az eljárás. A debreceni törvényszék büntető tanácsa szerdán délelőtt vonta felelősségre Simon Sándort és 15 napi fogházra ítélte.

Megverte a községi rendőrt. Tavaly szeptemberben a derecskei Csillag-korcsmában borozott Zákány Gábor gazdalegény több társával. A mulatozás dorbézolással járult és Zákány Gábor egyre-másra vagdosta a falhoz a poharakat. A korcsmáros panaszára Gyökeres Mihály rendőr bement a korcsmába és csendesebb viselkedésre figyelmeztette Zákányt, aki a rendőr szavaira dühösen felugrott és botjával elverte a rendőrt. A debreceni törvényszék büntető tanácsa szerdán tárgyalta a garázda legény ügyét és hatósági közeg elleni erőszak vétségéért 1.200.000 korona pénzbüntetésre ítélte.

RISKO BÉLA

nőidivat-terme
Ferenc József-ut 26. sz.
Árait a viszonyhoz képest
mésékelté.

— Apa és fia a vádlottak padján. Oláh János hajdusámsoni földműves és János nevű fia álltak szerdán délelőtt a debreceni törvényszék büntető tanácsa előtt. Azzal voltak vádolva, hogy a múlt évben Varga János gazdálkodó tanyájáról búzát és tengerit loptak. A tárgyaláson belismerő vallomást tettek. A bíróság lopás vétségéért 3-3 hónapi fogházra ítélte őket.

— Gyilkol a marólug. A múlt évben Fazekas Sándorné hajdunánási asszony véletlenül a földön fejeztette a marólugot eszuprot, melyből az ott játszó 3 éves leánygyermek volt és két heti szenvedés után behalt sérüléseibe. Koháry József dr. büntető tanácsa szerdán délelőtt Fazekas Sándornét gondatlanságból okozott emberölés vétségéért 15 napi fogházra ítélte. Az ítélet jogerős.

— Gondatlan anya. Nagy Róza vámospécsi asszony a nyáron mosás közben a földön hagyta a marólugos eszuprot, melyből két éves gyermeke ivott és súlyos sérüléseket szenvedett. A debreceni törvényszék büntető tanácsa szerdán vonta felelősségre a gondatlan anyát és gondatlanságból okozott súlyos testisértés vétségéért 300.000 korona pénzbüntetésre ítélte.

— Marólug. Berecz Piroška 22 éves balmauzvárosi leány a napokban szülei lakásán marólugot ivott. A metges folyadék annyira összemarta a leány belső részeit, hogy sérüléseibe a debreceni egyetemi klinikán, ahova ápolásra beszállították, az éjszaka meghalt. Az öngyilkosságának oka ismeretlen. A kihallgatásokon minden felvilágosítást megtagadott arra vonatkozólag, hogy miért itta meg a marólugot. Az ügyészség a szerencsétlen leány temetésére az engedélyt megadta.

— Elloptak a Csapó uccán egy országosan körözött tolvajt. Tegnap délután Klein Sámuel Csapó uccai üzletébe bement vásárolni egy jól öltözött ember és miközben az árúkat közt válogatott, a kabátja alá rejtett félmillió korona értékű portékát.

Az üzlettulajdonosa csak akkor vette észre a lopást, mikor már az elegáns tolvaj eltávozott. Az egyik alkalmazottját utánna küldte, aki utóértés és a rendőrnél adta át. A kihallgatáson kiderült, hogy az elegáns üzleti tolvaj Friedmann Adolf tönkrement kereskedő, akit a tokaji csendőrség lopás gyanúja miatt hónapok óta hiába keres. Friedmann Adolfot a rendőrség rövidesen átadja a tokaji csendőrségnek.

— A Nyukosz debreceni csoportjának rendkívüli közgyűlése. A Nyukosz debreceni főcsoportja november hó 26-án, csütörtökön délután 4 órakor a városháza kitanácstermében rendkívüli közgyűlést tart. Tárgysorozat. A nyugdíjas katonatisztek és azok özvegyeinek, valamint a válnak anyagi helyzete a státusz rendezés után és az e tárgyra vonatkozó esetleges módosítások, amelyek alapszabály értelmében legalább 8 nappal a közgyűlés előtt beérkeznek. Amidőn tagjainkat erre a rendkívüli közgyűlésre telettel meghívjuk, egyben kérjük, hogy azon a határozatképesség biztosítása érdekében és a tárgy fontosságára való tekintettel minél nagyobb számban megjelenjen szíveskedjenek. Elnökség.

— Estélyi ruhára és kalapra toll, virág és bördiszeket, hozott anyagból akár divatlap után is, legújabb divat szerint készíti. Diványpárna és terítő készítését és montirozását elvállalom, Miklós Magda, Piac ucca 4. földszint.

— Mutassa meg rosszlógát, műfogát Vary János fogműtermében, Darabos u. 18. sz. (Kollégium mellett.)
— Hócipők, sárcipők javítása Molnár Testvérekéknél, Nagytemplomnál, Telefon 727.

— Tükrögyártás, üvegesizolás, kirakatok tükrözése. Sipkovits, Szív u. 14—15. Telefon 356

— Hencsert, diványt, matracot legolcsóbban, jó kivitelben vásárolhat Mandel kárpitosnál, Miklós ucca 31. Javítást, rendelést olcsón készíti.

SZÍNHÁZ

MŰSOR:

CSÜTÖRTÖK: *Vihar*, C) bérlet.
PÉNTEK: *Vihar*, D) bérlet.

A színházi iroda hírei:

„A vihar” Shakespeare legmonumentálisabb látványos színdarabja csak még ma csütörtökön C) és holnap, pénteken D) bérletben kerül színre.

Sophie Saltanova és Alexander Nikitin ragadtatják el táncművészetükkel esténként a közönséget A vihar előadásain.

A régi jó Budapest vasárnap délutáni előadására olcsó helyárakkal ajánlatos a jegyeket előre megváltani.

Timár Ilia, Szilágyi Marcsa, Halasyné, Tamás Benő, Püspöki Rózsá, Krompachi, Csolakossy játszik A nóta vége szombati bemutatóján a főszerepeket.

Rózsavölgyi, Bárd és Nádor karácsonyi zenéalbumok az 1925—26 évre megjelentek. Tartalmaznak: a fő városi operett slágerek legjavát, a legújabb magyar hallgató nótákat csárdásokat, mődalokat; a legdivatosabb táncdarabokat; a legkedveltebb kabaré és orjeum dalokat, stb. stb. Ára egyenként, vasáros kötetben, izléses címlappal K 96.000. Kaphatók: Hegedűs és Sándor Rt. zeneműkeres-

kedésében, a főposta mellett. Telefon 54.

Mozgósínházak:

VIGSZÍNHÁZ: Budapestet megelőzőleg! Edmond Rostand világhírű romantikus drámája filmen. Cyrano De Bergerac, dráma 11 felvonásban. A főszerepet Pierre Magnier, a kiváló francia színész játsza. A film végig színesképek remeke, művészies kivitelben.

APOLLÓ: Trylby, Georg du Maurien világhírű drámája filmen. Ezen örökbecsű műben a főszereplők: Andree Lafayette és Arahur Edmund Corew játszik. Kisérő: Pathé Revu.

„METEORBAN” csütörtökön Autón szerzett menyasszony, Szárgoldó kerékpár és Peggy, mint rikkanás kíséreléssel. Előadások 6 és 8 órakor.

SPORT

Vasárnapi program. Vasárnap Debrecenben a DVSC—DEAC bajnoki mérkőzés kerül lejátszásra. Dacára, hogy a Vasutas Vampetics és Polaneczky I. nélkül áll fel, győzelme biztos. Ismerve azonban a DEAC közdőképességét, erősebb csapatokkal szemben, könnyen döntetlenné teheti a mérkőzést.

A másik bajnoki mérkőzés Nyiregyházaán lesz, a bajnoki pontokért a NyBSE—NyKISE foknak küzdelmet vívni. A múlt héten a Börös győzelmet aratott a DKASE felett, ennek alapján jogos favoritja lehetne a vasárnapi mérkőzésnek, azonban a NyKISE dacára balsikereinek, feltétlenül jobb ellenfelénél, győzelme valószínű.

KÖZGAZDASÁG

Élénk iorgalom a gabonatózsdén

A tőzsdetanács hivatalos árjegyzése a következő: 76-os tiszai 352.500—357.500, fejérmegyei 347.500—352.500, egyéb dunántúli 345—350.000, 79-es tiszai 362.500—367.500, fejérmegyei 357.500—362.500, egyéb dunántúli 355—360.000, rozs 217.500—222.500, takarmányrépa 204—250.000, sörárpa 310—340.000, köles 187.500—192.500, zab 235—250.000, ó-tengeri 260.000—265.000, ú-tengeri 162.500—165.000, repce 600—610.000, korpá 162.500—165.000 korona métermázsánként Budapesten.

A Magyar Nemzeti Bank hivatalos valutaárfolyamai: Angol font 345.000—346.500, Cseh korona 2105—2123, Dinár 1256—1270, Dollár 5-ös bj.-től felfelé 71.160, Dollár, kisebb bankjegyek 71.060—71.580, Francia frank 2864—2886, Zloty 10.470—10.720, Lei 325—333, Léva 513—519, Lira 2841—2863, Német márka 16.915—17.971, Osztrák schilling 10.024—10.078, Hollandi forint 28.585—28.785, Svájci frank 13.720—13.806, Dán korona 17.700—17.856, Svéd korona 18.960—19.120, Norvég korona 14.460—14.160, Belga frank 3226—3246.

Kalap . . 85 ezer
Bokavédő 50 „
Bőrkezttyü 120 „
(Kutyabőr)
Szines ing 95 „
2 gallérral
Wernernél,
Piac-utca 72. sz.

A debreceniek találkozóhelye
Budapest legelsőrendű, modern családi szállója az

István Király szálloda
VI., Podmaniczky-utca 8.

Mérsékelt árak, figyelmes kiszolgálás, modern berendezés, központi fűtés, melegvízszolgáltatás, lift.
A Nyugati pályaudvar közelében.

Utleveleket
leggyorsabban és legolcsóbban
vizumoztat

Máv. II. Menetjegyiroda
Piac-u. 56. Telefon 12-03.

Bel- és külföldi fűrdők
képviselete.
Vasuti jegyek kiadása
reggel 7-től este 9-ig

Uj! Hölgyfodrász és Uj!
manikür szalon! Uj!

Tisztelettel értesítjük a nagyérdemű közönséget, hogy az **Arany János-u. 15. szám alatt a**

BELLA
hölgyfodrász és manikür-szalont megnyitottuk.
A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kérjük, tisztelettel
BLEIER NŐVÉREK.
Parókkészítést is elvállalunk.

Petrik Károly és Társa
rőfös- és rövidáru üzlete
Debrecen, Szent Anna-u. 5.

Valódi angol női és férfi kabát- és ruha szövetek, mindennemű bélésárúk, kötött kabátok, mellények és szvetterek érkeztek

Petrik Károly és Társa
rőfös- és rövidáru üzletébe
Szent Anna-u. 5.

Női, férfi és gyermek harisnyák, keztyük olcsó
::: árban :::
Szolid szabott árak!

Szörmeruháit
legolcsóbban beszerezheti és átalkathatja legújabb divat szerint
KÖVÁRY szücsnél
Piac-u. 42., Pannonia-udvar.

Máthéi János
szereelő- és bádogosmester
DEBRECEN, CSAPO-UTCA 24.
Telefon 321.

A legutányosabb napi áron készütek garancia mellett
vizvezeték, csatornázás,
központi gőz- és melegvízfűtési berendezéseket, épület, bádogos munkálatokat és javításokat.
Ha jó munkára van szüksége, forduljon cégemhez.

METROPOL GARAGE

Budapest, Lehel-utca 25.
Telefon: 112-23-24-25-27.

FÜTÖTT GARAGE

200 kocsis számára.

ITALA, BERLIET, PACKARD, MORRIS, MOTOSACOCHE gyárak vezérképviselete

LUXUS- ÉS TEHERAUTÓK, autobuszok, valamint motorkerékpárok állandó

raktára.

Legnagyobb géperőre berendezett

autójavító.

Izléses karosszériák és falópítmények (combinék). Alkatrészek. Felszerelések.

BENZIN ÉS OLAJÁLLOMÁS

HA JÓT AKAR

vilamos berendezés, villanymotor, telefon, csillár és villamos felszerelési anyagokban legjobbat kapja a 25 éve fennálló **Földvári-féle** Debreceni I. elektrotechnikai gyár és villamos műszaki felszerelési vállalatnál, **Széchenyi u. 55.** Telefon 168

Patkány- és egérirtó

biztosan időképes, hatóságilag szabadalmazva. — Házilátatokra nem veszélyes! Nagyon olcsón kapható

STERN festéküzletében

PIAC-UTCA 10., Bikkával szemben

Ugyanott poloska és svábbogárirtószerből nagy raktár.

Szücsmunkák

legolcsóbban és pontosan, kész- és nyersárúkat szolid árban beszerezhetők

ALTMANN szücsnél

Miklós-utca 22.

E heti könyvujdonságok:

Móricz Zsigmond: A fátyla, regény. (Az új irodalom legnagyobb alkotása ez a regény: egy nagyszándékú falusi pécikátor tragikus magyar sorának története. 6-ik kiadás.) 117.600.-

Dános-Kovács Gábor: A szociális eszmék fejlődése a modern szocializmusig, füzve. (A szocializmus története. E kötet az emberiség belső életének, kulturájának, fejlődésének hű tükré.) 88.800.-

Beke Manó: Determinások. (Az első magyar rendszeres munka a matematika egyik legfontosabb részéről, a determinánsokról. A munkát követni fogja a szerző analitikus sík és trigonometriája.) 147.000.-

Dr. Tériy-Egyed: Az új választójogi törvény. (1925:XXVI. t.-c. jegyzetes kiadása.) 44.100.-

Vadnay: A magyar hivatalos nyelv szabályai. (A belügyi közigazgatás részére.) 72.000.-

Dr. Kausser: A megbocsátás házassági jogunkban Claude Farrere: A kis szövetségesek 30.000.- 44.100.-

Kaphatók:

Hegedüs és Sándor rt.

könyvkereskedésben a főposta mellett

Telefon: 54.

Szeplő és májfolt ellen

Korzó „ÉVA” arckenőcsőt és szappant használjon.

FRANCIA és ANGOL PARFUMOK, valamint egyéb illatszerkülönlegességek, **SZAPPAN-, FÉSÜ- és KEFEÁRUK** legolcsóbban beszerezhetők a

„KORZÓ” drogériában, **PIAC-U. 42.**

Ócskavasat, fémet, csontot

legmagasabb ár mellett vásárolok. Használható adok hulladékvasért. Nagyobb tételt elszállítok.

FISCHER ANDOR **TELEFON: 859.**

Lakás: Szent Anna ucca 48. sz. Telép: Szoboszlói ut 24. sz.

SENATOR

az új cigarettapapír és hüvely.

Minősége és kiállítása utólrhetetlen! Minden egyes papirkönyvecske és hüvelydoboz egy

ingyen sorsjegy.

Vegyen részt **100 millió** sorsjátékban.

Főnyeremény **30 millió K** értékben.

Huzás **1925 december 15-én.**

GYŪJTSE A SORSJEGYEKET!

Divat-keztük

(Párisi minták szerint) minden szín- és kivitelben kaphatók esetleg rendelésre rövid idő alatt készülnek

SCHÖN SÁNDOR keztük, kőtárolás és orvosi műszertárban

DEBRECZEN, PIAC-UTCA 14. Csapó-utca sarok.

Bőriemez 100,000 korona, mindentelő kétrány fedéllemezz legolcsóbban beszerezhető **KEMÉNY építkezési anyag** kereskedésében, Deák Ferenc-utca 24. — Telefon 14-34.

Perzsaszőnyeget

szakszerűen javít és tisztít

Izsák szőnyegáruház

Simontfy-utca 7.

Vas- és faredőny

nagy raktár tokkal együtt. Külön alkatrészek is kaphatók. Budapesti árakból 10% engedmény.

Mindenféle lakatosmunkát és javításokat jutányos áron vállalok.

FEKETE LAJOS lakatosmester **PIAC-UTCA 66.**

legolcsóbban és izlésesen készülnek

HEGEDÜS ÉS SÁNDOR

irodalmi és nyomdai rt. nyomdájában.

Nyomda: Piac ucca 49. Telefon 18. sz.

Üzlet: Piac ucca 34. Telefon 54. szám.

Megnyílt! Új üzlet!

Szabókellékek, rövid-árúak, mindennemű bélésszárúak, női-, férfi- és gyermekharisnyák, jó minőségben és olcsó árban beszerezhetők

Bagi Lajos

rőfös- és rövidáru üzletében

Batthyány-u. 6.

Raktáron lévő **szövetelmélyen leszállított árban árusítom.**

Vásznak, sifonok, zefirek és kész paplanok raktáron.

Szolid, szabott árak!

GYENES ANTAL

központi fűtés, vízvezeték, csatornázás és fürdőberendezési vállalata

DEBRECEN, ARANY JÁNOS UCCA 27.

TELEFON 9-37.

Ha olcsó

szőrmét

akar venni,

Adler szücshez

kell elmenni

Batthyányi-utca 2.

Legolcsóbb kárpitos és asztalos butorok

Szántónál, Színház-átjáró

Szathmáry István

épület és butorasztalos

Rákóczi-utca 13. sz.

Olcsón készít és javít minden e szakmába vágó munkát.

Alapítva 1902-ben.

24 év óta fennálló műhelyem biztosíték arra, hogy csak jó munkát készítek.

GLATTSEIN kárpitos

Püspöki palota.

Állandóan nagy raktár.

Legújabb külföldi zenemű slágerek!

Donaldson: Come back To me.

M. Berk: Down Home Blues.

Schoebel: Snite 16.

Ropp: Sunset.

Morton: Gypsy Sweetheart.

Kahn: Look who's Here.

Magine: Paddling.

Cooper: Please.

Barris: Hong Kong Dream Girl.

Howard: Iwant you.

Frey: Molly.

Nelson: After The Storm.

Greer: Florida.

Ellington: With You Chocolate Kiddies.

Jackson: Throw-Down Blues.

Friend: Speech.

Woods: No One Knows What It's All About.

Lebleg: Sleep.

Kaphatók:

Hegedüs és Sándor rt.

zeneműkereskedésben, a főposta mellett.

Telefon 54.

APRO HIRDETESEK

Egyszeri közlés díja 10 szögig 2000 korona, minden további szó 200 korona. — Vastag betűs szavak duplán számíthatnak. — Állást vagy foglalkozást keresőknek félárban.

POSTA

FIATAL leány megismerkedne komoly intelligens uriemberrel, ki anyagilag támogatná. Levelet a kiadóhivatalba „18” jellegre kér. 1835

VÉTEL

KÉNYSZERKÖLCSÖN kötvényeket vesz dr. Balázs Jenő bankháza, Piac ucca 89. Telefon 143. 1820

KÉNYSZERKÖLCSÖN, hadikölcsön, koronajáradéku kötvényeket vesznek. Bővebbet Miklós u. 13. 1829

ELADÁS

ELADÓ komplett mosógép, összecusukható vasgép, szép gyermekágy, gáztányér melegítő Czitromnál, Király 2. 1842

KOSER főlözetlen tej állandóan kapható, esetleg házhoz szállítva. Megrendelhető Steinmetznél, Hatvan ucca 16. 1843

UJLÉTAI 1923. és 1924. évi termésű óbor, olaszrizling és furmint hordótelekben is kapható Tóby József termelőnél, Széchenyi ucca 45. 1694

TÓLGYFA hasábosan és aprítva házhoz szállítva kapható Faériékesítő és Árutorgalmi Rt.-nél, Pesti ucca 2. sz. Telefon 13-95. 1732

ELADÓ házak. Kut ucca 62. két szoba, előszoba, konyha, beköltözéssel és Csapókert, Kisfaludi ucca 36. két szoba, konyha, kamara, 350 négyzetes gyümölcsös. 1756

SESTAKERT, Komlóssy-ut 66. szám alatti téli-nyári lakásul szolgáló villa egy hold szőlővel jutányos áron eladó. Értekezni Honvéd ucca 9/B. 4378

ELSŐRENDŰ rózsaburgonya kapható Rákóczi ucca 5. Minden mennyiségben, házhoz szállítjuk. Telefon 1. 1793

Divatos gyapjuszövetek
legolcsóbban beszerezhetők részletre is
Kupfer Jenő
posztókereskedőnél Kistemplombazár

CSODASZÉP háló Witrin, divány, fotélek, tükrök, székek, szalonasztal olcsón eladó. Asztalosmunkát vállalok Széchenyi ucca 6. Klein. 1826

ELADÓ egy ebédlőasztal 6 székekkel, egy biliárdasztal, egy polituros szekrény, egy összecusukható vasgép, vendéglői kerekasztalok, ruhahemlék Pavilonlaktanya, kántin. 1832

PORHAJAS, gyökeres szőlővesszők rizling és ezerlőfajok, továbbá kitűnő sajáttermésű fajborok literenként és hordótételekben kaphatók Grittner szőlőtelepén, Bekéregelő 253. Hosszupályi-ut ekején. 1836

ELADÓ nagytelki családi ház beköltözhető lakásokkal és istállóval, gazdálkodóknak igen alkalmas Jókai 22. 1837

RUBINSTEIN Erna fényképei Ruzicskánál kaphatók, Piac 32. Ugyanott művészeti felvételek készülnek. 1825

ELADÓ jó bor, ó és új, literenként is. Baross ucca 20. 1817

ELADÓ jókarban levő gyalupadok, Szabó, Hatvan u. 69. 1780

ELADÓ Salétrom u. 20. alatti telek, közvetlen vasúti sínpár mellett, közkerttéssel kerítve, tűzifa, szén, ipari-telepnek alkalmas. Dr. Miklós ügyvéd, Hunyadi u. 10. 1808

ELADÓ Erzsébet-ut 46. sz. nagytelki ház, beköltözhető lakással. Értekezni ugyanott. 1710

FÉRFI télikabátok, férfiruhák, cipők jutányosan eladók. Kossuth ucca 9. I. emelet. 1719

A VÁSÁROSNAMÉNYI villamostelepen egy teljesen új 1050 mm cséplőszekevény egyedül eladó. 1553

BUDAI Ézsaiás ucca 20/b. sz. alatti ház azonnal beköltözhető lakással, 300 kvadrát szántófölddel családi ügy miatt eladó. 1847

ELADÓ Jókai ucca 44. számú ház átadó lakással. Értekezni ugyanott. 1782

ELADÓ ház sürgősen és jutányosan. Kut ucca 62. számú, 2 szoba, előszoba, konyha, beköltözéssel. 1640

NÁDUDVARON a főtéren egy teljesen berendezett cementeserép és betoncsőgyár jutányos áron eladó. Erdeklődni lehet Gold Jenő Nádudvar. 1823

Borotválkozik ön?

Kiméli arcát, idejét, pénzét, ha Rex-féle tégelyes borotva szappant használ.
Kapható mindenütt!

Főraktár: **REX droguéria**
Városház-épület.

KERESLET

KERESKEDELMIT végzett, 36 éves, nőlen, izr. vallásu, abszolút mérlegképes könyvelő, perfielt magyar, német levelező állást keres. Megkeresések „Elsőrangú munkaerő” jellegre kiadóba kéremek. 1787

SZIV uccában vagy közelében butorozott szobát keresek elsejére. Ajánlatokat 663 telefonon kérek. 1833

ZSIDÓ egyetemi hallgató gimnáziumi, polgári tanulókat tanítását felölősséggel vállalja. Cim: Friedman Béla, Simonffy ucca 48. 1

UNIVERSITÁTSHÖRER unterrichtet deutsch, mit Verantwortlichkeit laut bester Methode. Adresse beim Debreceni Függöden. 1486

LAKÁST keresek 3 szoba, fürdőszoba és mellékhelyiségekkel, lehetőleg a helyvárosban azonnali beköltözésre. Ajánlatokat „Sürgős” jellegre a Haiduföld kiadójaiba kérek. 1779

GYERMEKSZERETŐ német izr. kisasszony hűség, lelkiismeretes, jó bizonyítvánnyal, az összes házi- és iskolai jártas keres vidékre állást, gyermekekhez vagy könnyebb házi-dolgokhoz. „Mindenben megbízható.” 1780

RUTINIROZOTT cipő és uridivatkereskedősegéd állást keres. Cim a kiadóban. 1821

ZONGORA gyakorlása egész napon is Széchenyi ucca. Cim kiadóhivatalban. 1838

ÓVADÉKOT nyújtó, érettségizett, kereskedelmileg jól képzett, jó referenciákkal rendelkező 40 éves nő, munkaszervező hivatalnok, az építészeti szakmából bármilyen szakmában állást keres. Megkeresést a kiadó továbbítja. 1824

MOSÁST, vasalást, vagy takarítást vállalok. Nagy Sándorné, Darabos ucca 39. 1828

HÁZVEZETŐNŐNEK menne megbízható, szorgalmas középkorú nő, a háztartás minden ágában tökéletes, időre is. Cim a kiadóban. 1742

Eredeti német varrógépek, Waffenrad, Puch motorok és kerékpárok, A. E. G. Irógépek.
Continental autó- és motorgummik minden méretben. Alkatrészek gyári raktára és nagy javító műhely.
Molnár Testvérek műszerészek, Nagytemplomnál.
Telefon: 7-27. Kétféle fizetési feltételek.

FIATAL fiu kezdő laboránsi állást keres. Cim a kiadóban. 1845

JOBBA fiatalember raktárnoki állást vállal. Purjesz Arnold, Tiszacsécs. 1834

KOCSIST, megbízható felveszek. Vörösmarty u. 1. 1749

VIDÉKI jobb felsőiskolát végzett leány elmenne gyermek mellé nevelőnőnek, esetleg vidékre is. Teleki ucca 55. sz. 1767

LABORÁNS, nagy gyakorlattal azonnal állást keres. Cim a kiadóban. 1846

ANGOL, német nevelőre decembris 1-re délelőttel állást keres. Levelet a Haiduföldhöz kér. 1798

BEJARONÓ könyvvél azonnal felvétetik Péterfia 13. kapu alatt balra. 1799

ÜGYNÖKÖT felveszek magas jutálékkal irógép és kellékek terjesztésére. Ardóné, Simonffy u. 2/a. II. 1763

Sodrony ágybetétet
legjobb minőségben készít
NEUMANN, Péterfia-utca 19.

VEGYES

ZÁLOGHÁZ, Hunyadi u. 14. három havi zálogkölcsönöket folyósít utólagos kamattizetés mellett. 1631

NŐI kalapokat gyorsan, olcsón készítek, alakítok. Cserepes ucca 16. 1794

LAKÁSCSERE: elcserelem szoba, konyha, speiz, fűskamarás lakásom hasonlót a város bármely részén. Simonffy ucca 33. Lehotai. 1772

Frack, szmoking és zaket
különböző Intézet. Végli, Vár-u. 2.

HUSFÜSTÖLÉS Zöldia ucca 3. szám alatt. 1812

NAGY üzlethelyiség kiadó, ugyanott fűszerberendezés megvételre kerestetik. Cim: Telefon 1241. 1841

KÉTSZOBÁS, konyhás magas földszintes lakás költség megtérítésével kiadó. Sziv ucca 14. 1840

KAPUALJA kis pincével Széchenyi uccán kiadó. Cim a kiadóban. 1839

RAKTÁRNAK, műhelynek világos száraz helyiség azonnal kiadó. Kazinci 2. 1844

Kényszerkölcsön
kötvényeket
vesz
Dr. BALÁZS JENŐ bankháza
Piac-utca 89. Telefon 143.

MANDELNÉ Mezei Sári, Simonffy u. 47. varrodáját ismét megnyitotta. Angol és francia ruhákat jutányosan készít. 1699

IZLETES kóser koszt kapható jutányos árban kihordásra is, Dégenfeld-tér 3. 1649

ELCSERELEM kerti lakását belvárosi 3 szobás központival, Piac 46. Trafik. 1638

NÉGYSZOBÁS parkettel, fürdőszoba, villany, vízvezeték és mellékhelyiségekkel kiadó. Cim a kiadóban. 1690

MANICUR hölgyeknek, uraknak. Elsőrendű kiszolgálás, Boczán fodrásznál, Hatvan ucca 2. 1610

KÖZPONTBAN keresek suterain vagy udvari világos, száraz nagy helyiséget lerakat részére. Ajánlatokat „Üzem” címre kiadóhivatalba kérek. 1735

T. vevőközönség figyelmébe!

Áruházunk a karácsonyi **leszállított árakat**

már életbeléptette, melyet az alábbi reklám-cikkek bizonyítanak:

Velour köpeny
legujabb fazon, végig bélelve **785 ezer K**

Velour köpeny
végig bélelve, gallér, kézelő prémezve **985 ezer K**

Kockás, csikos velour köpeny
dival színében, különleges fazon, végig bélelve **990 ezer K**

Seal elektrik bunda
2.900 ezer K

Rózsa-áruház
Aiföldi-palota.

KIADÓ egy butorozott szoba e hó 16-ra, Magoss u. 25. 1768

IZRAELITA családnál butorozott szoba kiadó. Érdeklődni Hartstein vendéglő, Hunyadi 22. 1751

BUTOROZOTT szoba azonnal kiadó 1-2 ur részére, Bethlen u. 74. sz. 1786

KIADÓ Sámsoni u. 7. számú ház 3 holdas gyümölcsösrel azonnali beköltözésre, vilamos megállóhoz 5 perc. Értekezni tulajdonosnál Arany János 54. I. em. 3. ajtó. 1761

3 SZOBA, előszoba, fürdőszoba eiköltözés végett átadó. Eötvös ucca 40. 1810

ELCSERELEM központifűtéses 4 szobás lakásomat 3 szobás földszintes lakásért. Cim a kiadóban. 1819

KIADÓ két kisebb modern udvari szoba, irodának, rendelőknek is alkalmas. Péterfia 48. uccai emelet. 1807

KIADÓ nagy, világos, száraz raktár, garázs, műhely és istálló. Péterfia 48. emelet. 1806

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szoba kiadó. Faliga és dobkályha eladó. Gönczy ucca 5. Kollégium mögött. 1811

NAGYFORGALMU helyen üzlethelyiség sürgősen átadó. Cim a kiadóban. 1775

KERESEK naponkénti szállításra 5 liter garantált jó tejet. Bercsenyi u. 38. sz. 1790

KÉTSZOBÁS irodahelyiség átadó. dr. Révész, Piac 75. 1758

ÖZVEGY urinónél kihordásra vagy bentékezésre izletes koszt kapható jutányos árban. Csapó 29. Kereszt-épület. 1764

Menekült órás
szakszerűen, meglepő olcsón vállal javításokat
Rákóczi-u. 36. sz.